

Gorenjec

To so tiči!

Ali kozla v zelnik na zelje!!

Te dni nas kar po vrsti razni časopisi obveščajo, kako si prizadevajo posamezni JNS-urji zase osebno in seveda tudi za maloštevilne pristaše, kako bi jih spravili v novoosnovano stranko Jugoslovansko radikalno zajednico. — Vsakemu količkaj politično mislečemu človeku bo menda na prvi pogled jasno, zakaj se tem visokim gospodom, ki so nas zadnja leta neusmiljeno mrevali, gre. Prav gotovo jim ni toliko na tem, da bi svoje zapeljane ovčice na deželi osrečili s kako koristjo, saj jim take koristi razun svojim priganjačem še preje, ko so sami vladali, niso mogli dati. Gre ne samo zato, da bi sami splezali zopet na površje kot generali ali pa dosegli vsaj to, da bi se ne moglo zasledovati njih krivičnih del in preganjanja celokupnega naroda tekom zadnjih let JNS strahovlade ali pa režima POF.

Pomislite, kakšna naj bi bila potem politika, če bi dobili ti ljudje na njo kak poseben vpliv! Dandanes kar po vrsti začno zatrjevati, da sprejemajo program nove zajednice. Do nedavnega pa so zatrjevali, da so bila prejšnja načela POFa in JNS edino pravilna. Dosednost pa taka! In kdo naj bi si zaželel takih voditeljev? Mi se ob tej priliki moremo spomniti samo na take ljudi, ki so s fronte dezertirali in se pri vsem tem junaškem delu s svojimi zavezniki tudi v Sloveniji po časopisu bahali s svojimi „dobrovoljskimi“ akcijami. Pri tem bo najbrže prav merodajno še to vedeti, da se pri vseh takih stremljjenjih ne more govoriti samo o nezanesljivosti takih ljudi, ampak celo o prelomu prisege. Saj še ni niti tako dolgo, kar smo o neki posebni POF-veličini brali v časopisih tako junaško dejanje iz fronte same. In ti naši slovenski vsljivci so se nekateri tudi trkali na junaška dobrovolska prsa in ti so tudi nastopali v politiki tako, da je drug državljan, ki ni trobil popolnoma v njihov rog, veljal za izdajalca domovine. Primitate tatu! se je uveljavljalo kot geslo. In take ljudi naj bi se kar na lepem sprejemalo v stranko in se jim dajalo morda celo generalske šarže. Ta bi bila lepa!

Škerbec Matija:

Ko urejamo dom

Več let je gospodarila družba brez zaveze, ki si je nadela ime J. N. S. v našem narodnem domu, hujše kakor krivični oskrbnik, ki ga je svetopisemski gospodar odslovil iz službe. Ta oskrbnik je zapustil našo hišo v žalostnem stanju. Skoro na beraško palico nas je spravil, med tem, ko so si nekateri „vzor nacionalisti“ z narodnim premoženjem polnili žepe z miljonimi. Pa to še ni bilo dovolj! Da bi si zavarovali neomejeno posestno stanje, so vršili najgrša nasilja nad vsemi, ki so se količkaj upirali temu izmogzavanju države in naroda. Najboljše narodne delavce so proglašili za protidržavne in večino naroda kot simpatizerje Janka Puste.

Sedanji režim je napravil konec temu žalostnemu stanju in treba je popravljati grehe, ki so se delali leta in leta nad narodom! Težka bo ta naloga! Posestvo je lahko spraviti na rob propada, a urediti ga je težko! Požge se vse lahko v trenutku, zidati je treba leta!

Ke se tako sedaj razgledujemo sprovidno po pogorišču, ki ga je zapustil za seboj prejšnji režim, se seveda z nevoljo in jezo spominjam vsega, kar smo pretrpeli, vse škode, ki jo mora nositi narod in država. Cisto razumljivo je, da pada marsikaka bridka na račun onih, ki so to zakrivili in podpirali. Krivev je upravičeno strah sodbe, ki prihaja z neizbezno sigurnostjo! Narod je miren in zaupa v pravico, ki se prej ali slej izkaže! Pravica zahteva začetnico za krivico, popravo škode!

Pa to vse morda še ne bi bilo najhujše. Ti ljudje znajo tako govoriti, da jim poštenjaki, ki niso bili nikoli člani ali simpatizerji takih programov, kot so jih imeli ti „dobrovoljci“ in Pofarji in JNSarji in jim sedaj radi čudne dobrodušnosti ne gredo samo nasedati, ampak jih kar naravnost podpirajo in so zraven ti celo hudi, če se jim ne da prav ter radi tega celo raje planejo po lastnem človeku. Kam naj bi prišli, če bi se vodila taka politika?

Mi smo mnenja, da naj se taki ljudje, ki so izdajali svoja načela in se prodajali tudi za pol ficka, najpreje v svoji duši poboljšajo, to poboljšanje dokažejo v dejanju, naj popravijo krivice, ki so jih storili in šele nato naj dobre mesta v dostojni družbi! Če bi se še tam dobro obnašali, potem se jih naj vzame na nabor in če bodo potrjeni, potem se jih naj sprejme šele v armado, če imajo pa tudi kvalifikacijo, naj gre do tudi nato šele v podoficirsko solo ali celo oficirsko solo. Saj tako moramo tudi mi delati in pri tem še dopričati velike žrtve radi naše skupne boljše bodočnosti.

Te naše besede sicer veljajo tudi za zapeljance na deželi, ki jih je pa sicer malo. Za nje velja pač samo v toliko, v kolikor so se tudi ti pregrešili nad svojo okolico. Prav gotovo je, da o takim zapeljancem, ki niso drugega nič storili, kot s svojim glasom podpirali nasprotnike, ki so jih samo zavajali, da bodo taki lahko našli pot nazaj v skupno hišo in v složen dom tudi na vasi. Seveda bodo morali tudi tam uvideti zmotnost svojega dosedanjega nastopanja ali pa se ostresti strahu, ki so jim ga znali ti samozvani samostojni in liberalni in „dobrovoljsko“ POFarski generali s svojo knuto vcepiti. Kdor pa gre podpirati take ljudi, ki so nas naravnost davili zadnja leta, ta ni od novih vsljivcev tudi ne za las boljši.

Jasnost mora nastati tudi na tem polju in značajnost se mora uveljaviti tudi v politiki!

To je sicer samo mnenje našega lista, za katero pa smo prepričani, da ga bo z nami vred delila vsa poštena gorenjska javnost.

Marsikdo, ki je bil v žlahti z ono družino, bi se danes rad kako napravil lepega in se otresel odgovornosti, ki si jo je nakopal. Ko tu in tam pade kaka ostra beseda, na račun krivcev, se ti kaj radi tolazijo s „sporazumom“ s „slogom“ s tem, „da je treba vse pozabiti in odpustiti, da mora sedaj nehati ona ostra borba, ki je tlačila naš narod“. Največji krivev bi nam danes radi delali celo kake moralne pridige o vseodpuščajoči ljubezni in pozabljivosti.

Res je to, da mi kot kristjani ne smemo iskati nikdar osebnega maščevanja in da moramo osebno ljubiti tudi svoje sovražnike in jim, če so v potrebi, tudi pomagati. Nikjer pa ni rečeno, da moramo radi ljubezni do bližnjega trpeti in nositi krivico, pustiti, da bi nam kdo mirno in nekaznovan kradel naše premoženje in naše dobro ime! Pred ljubezni je pravica! Naša ljubcovan mora biti taka, da ne daje potuhe krivici, da ne goji zločinstva. To bi bilo lepo, ko bi se tat po svoji tativni smel sklicevati na „krščansko ljubezen“ in bi v imenu te zahteval, da mu puste nakradeno blago, oškodovan bi pa moral trpeti škodo! Prav „prijetno“ bi bilo v taki človeški družbi, ko bi krivoprisežnik in lažni denuncijant mirno izvrševal svoj posel, ko bi ga pa stavili na odgovor, bi pa zahteval, da se mu vse „odpusti v imenu krščanske ljubezni“. Osebno je prav lepo, če okradeni tatu odpusti, če po nedolžnem zapri. denuncirani in oškodovani, vse odpusi.

toda človeška družba, država tega ne sme pustiti in ne odpustiti, ker bi sicer zločinci na račun krščanske ljubezni uničili človeško družbo.

Ko se ureja naš narodni dom, ko se popravlja opustošenje, ki ga je zakrivila pri nas ona družba, bo moral priči prej ali slej, da bo narod zahteval zakonito popravo krivic in škode, ki se je napavila, ne radi posameznika, ampak radi človeške družbe, da se izkorenini zločinstvo v javnem življenju.

Kakor čujemo, se v ministrstvu za pravosodje pripravlja nov zakon proti korupciji. Prav je to! Prav bi pa bilo, ko bi se v tak zakon unesle radikalne določbe tudi o politični korupciji. Ta zakon naj bi imel moč, da poseže tudi nazaj v dobo, ko še ni bilo takega zakona. V ta zakon, ki bi imel tudi regresivno moč, naj bi se vstavile ostre odločbe za vse zločine lažnjivega denuncianstva, krive priseg, zlorabe politične moči, zlorabe uradne oblasti, političnega nasilja in podobno.

Morda bo kdo ugovarjal, da pri nas ni bilo političnih zločincov, ki bi jih bilo treba korenito iztrebiti, da je bila to le bolj ostra politična borba.

V zgodovini Slovencev zadnjih 40 let smo imeli med seboj mnogo zelo ostrih političnih borb in se je morda tu in tam prekoračila meja dostojnosti in pravice. Toda o komaj potpretekli dobri ne moremo govoriti, da je bila to le ostra politična borba, ker so se godili nad našim narodom pravi politični zločini.

Naj navedem par najbolj kričečih slučajev pri nas!

Najbolj značilen je pač oni slučaj, ko se je nenadoma pojavil nekak dokument našega „veleizdajalskega mišljeneja“. Radi gotovih ozirov tega dokumenta popisati se ne morem.

Tik pred Šenčurskim procesom se je pojavil, da je lahko vsakdo takoj uvidel, kam pes taco moli! Treba je bilo na gotovih mestih ustvariti prepricačje, da gre pri Šenčurskih dogodkih za državi sovražno gibanje, da smo „klerikalci“ taki, da celo mladino vztrajamo protidržavno! Saj to se nam je ponovno očitalo javno v gotovem tisku, ki ga izdaja znani krog! Ta dokument je tako očvidno podtaknjen fabrikat, da je moral vsakdo takoj sprevideti njegovo ponarejenost in tudi namen, kateremu naj služi. Hitro se je karta fotografirala, razmnožila in poslala na vse mogočne instance kot dokaz našega „protidržavnega mišljjenja“.

Ali ni bil to stoprocentni zločin?

Po katoliški morali, pa tudi moralnem prepricačju vsega človeštva, je to vnebovpijoč greh: delavcu zaslужek utrgovati in pritrugovati. Še večji vnebovpijoč greh pa je, če kdo bližnjemu sploh jemlje življensko eksistenco, službo, do katere si je no zakonu pridobil pravico.

To je bil navaden zločin, da so se iz Kranja denuncirali vestni pošteni profesorji z najgršimi denuncijacijami, ki so nedolžne družinske očete spravile ob službo in kruh!

Če kdo ukrade tisoč dinarjev, je tat, je zločinec! Če ga oblast zaloti, ga sodnik obsodi na težko kazen.

Toda to je malenkost, kar bi zagrešil tak tat v primeri s tem, kar so zagrešili ti . . . — kako naj jih imenujemo s pravim imenom? Ti, ki so vse to povzročili, kar se je v Kranju in okolici godilo za časa strahovlade J. N. S. arjev? Koliko so nam škode napravili, koliko gorja, koliko solz, koliko trpljenja povzročili?

Računajmo! 4 profesorji v Kranju so bili vrženi na cesto. Vsak je zaslужil mesečno približno Din 2009.—, več ali manj. Vsak je izgubil na leto ca 24.000, vsi skupaj letno ca 100.000.—, v dveh letih Din 200.000. Za to svoto so jih oškodovali oni, ki so jih lažnjivo denuncirali in oni, ki bi jih bili moralni braniti, pa jih niso! Ali ni to zločinec? Če sploh ta beseda dovelj izraziti to hudobi! Te solze, to gorje, ta krivica leži, kakor vnebovpijoč greh na Kajnu, na dušah onih, ki so jo zagrešili!

In koliko je bilo tega in podobnega v Kranju in okolici!

„Ne bo pozabljen“ je zapisal nekoč „Gorenjec“! Res, nikdar ne bomo tega pozabili! A tega ne bomo pozabili za to, da ib se osebno maščevali! To bi bilo za nas premalenkostno in nedostojno! Gre tu za več, kakor za osebne krišti ali osebno škodo in popravo osebne krivice! Tu gre za narod, za državo, gre za to, da se prepreči v bodoče takozločinstvo, da se izkorenini iz narodnega telesa lažnjivo denuncijanstvo, krivoprisežništvo, korupcija, izkorabljanje oblasti in službe v škodo naroda in državi, da se prepreči zkorabljanje patrijotizma in narodnostne ideje od strani zločincev v škodo narodu!

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg štev. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vratajo. Ne frankirani pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“: celetno 40 Din, polletno 20 Din, četrletno 10 Din, pos. st. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

nem stanovanju in je zbolel, da je postal popolnoma pohabljen! Kdo ga ima na vesti? Ali ni to vnebovpijoč greh?! In kdor je to povzročil, ali ni to zločinec? Ne, ni zločinec! To ime je za te še premilo! Mi nimamo imena, ki bi ta zločin takoznačil, kakoršen v resnici je!

In samo še en slučaj naj navedem!

Tam v Šenčurju živel je mirno za svojo družino, menda 5 malih otročic, svoj čas poštni sel ali poštni sluga. Da je mogel preživljati svojo družino, je opravljal tudi službo pomočnega cerkvenika v Šenčurju. Med demonstracijami v Šenčurju je bil službeno zaposlen v cerkvi in se ni ne shoda, ne demonstracij prav nič udeleževal. Pa so se nalagali o njem gorostasne stvari! Ne bom navajal podrobno, kaj vse so mu naprtili. Če bi bilo vse to res, kar so ga dolžili, bi bil mož dobil nekaj let zapora. In mož je bil zaprt! Šest mesecev je sedel v ječi! Ker je bil označen od grdi denuncijantov kot nekak kolovodja, je sedel večinoma v celici samici. Veste, kaj je to celica samica! Nekateri tega ne zdrže! Ta mož je zdržal pol leta v samici. Pa to bi še ne bilo najhuje! Mislite si lahko, kam so ubogemu možu, ko je pol leta sameval ob borni jetniški hrani, zaprt kot največji zločinec, kam so mu hitele vedno otočne misli? Doma je imel več otrok, najmanjši se mu je rodil, ko je bil v ječi. Nekoč mu ga prinese v ječ pokazat žena! Pomislite, koliko je moral takrat duševno trpeti ubogi oče in morda še več uboga mati! Družina ni imela ničesar! Vsi so živeli od tega, kar je mož zasluzil! Kaka mora je ležala na duši ubogega moža, ko je dobro vedel, da mora njegova družina umreti lako, če se je ne bodo usmilili dobri ljudje! In po šestih mesecih samotnega in težkega zapora so ga izpustili domov, ker je bila očividna njegova nedolžnost. Lažne ovadbe so same sebe razkrinkle! In po šestih mesecih se je nenadoma prost pripeljal v Kranj. Načrim ga na voz in ga peljem domov. Kako snidenje! Kake dve leti star otročiček je od veselja poskakoval okrog očeta in ves vesel klical: „Atek, atek, atek . . .“ Žena in mati seveda vsi v solzah, drugi otroci niso vedeli, kaj bi počeli od veselja! Jaz tega prizora ne bom nikdar pozabil in ga tudi nisem mogel gledati! Solze so mi prišle v oči in bal sem se, da me bo premagal glasen jok . . . Moral sem bežati proč, ker tega prizora nisem mogel prenesti! In mlađi mož, dasi se je jasno skazala njegova popolna nedolžnost, je na podlagi lažnjivih denuncijacij, proti katerim se ni mogel niti braniti, izgubil službo in kruh! Po polletnemu zaporu je stal sedaj z družino na cesti . . .

Vzemimo, da bi se ta krivica in to gorje, ki ga je moral po nedolžnem prestati samo ta edini mož in njegova družina, nekako z denarjem mogla oceniti! Za kakšno plačo bi kdo hotel sprejeti na se to gorje in trpljenje? Tudi za stotisoč in tudi za milijon dinarjev, bi pa hotel sprejeti na se tega trpljenja! In kdor je to gorje povzročil in so, ki so ga namenoma povzročili in se celo veselili te nesreče, ali ni to pravi zločinec? Če sploh ta beseda dovelj izraziti to hudobi! Te solze, to gorje, ta krivica leži, kakor vnebovpijoč greh na Kajnu, na dušah onih, ki so jo zagrešili!

In koliko je bilo tega in podobnega v Kranju in okolici!

„Ne bo pozabljen“ je zapisal nekoč „Gorenjec“! Res, nikdar ne bomo tega pozabili! A tega ne bomo pozabili za to, da ib se osebno maščevali! To bi bilo za nas premalenkostno in nedostojno! Gre tu za več, kakor za osebne krišti ali osebno škodo in popravo osebne krivice! Tu gre za narod, za državo, gre za to, da se prepreči v bodoče takozločinstvo, da se izkorenini iz narodnega telesa lažnjivo denuncijanstvo, krivoprisežništvo, korupcija, izkorabljanje oblasti in službe v škodo naroda in državi, da se prepreči zkorabljanje patrijotizma in narodnostne ideje od strani zločincev v škodo narodu!

Morda bo kdaj rekel, da sem preostre v svoji sodbi! Toda dragi moj, kdor je to gledal mesece in mesece, cela leta, kako so gonili nedolžne po sodnih, v ječe, kako so bili polni sodni in policijski zapori, kako so se kaznovali ubogi delavci in kmetje s strogi kaznimi, če so le zaklčili: „Zivijo Korošec“, kako je smel biti naš narod nekaznovano pretepan od zločincev, če si s kravčim srcem gledal, kako morajo pošteni uradniki in profesorji na cesto v bedo in gorje, če si moral leta gledati solze žena in otrok, potem ni čuda, če se zapiše tudi ostra beseda, ki vse to označi, kakor zasluži!

Nas narod je plemenit v svojem obnašanju! To je dokazal ravno v sedanjem času! Ko je naš kmet in delavec svobodno zadihal, sem se skoro bał, da bo komu tu in tam zavrela kri ob spominu na prestano krvico in da se bo kdaj osebno skušal maščevati! Toda naš narod je dobro prestal to preiskušnjo! Niti enega osebnega maščevanja! Nikomur od onih, ki so krvico delali in podpirali, se ni niti las skrivil! Tako se obnaša plemenit in krščanski narod! Toda ta narod v svoji plemenitosti boli in užaljenosti povsod zahteva, da se legalno kaznujejo krive, ki so delali zločine nad njimi! In prav ima! Zakaj to

zahteva? Za to, ker ves naš narod želi, da se naš skupni narodni dom lepo uredi, tako, da bo v njem cvetela pravica, zakonitost, blagostanje! Narod pa šudi dobro ve, da to ni mogoče, dokler se ne kaznuje zločinstvo, dokler ne bo izkorjenjeno zlo, ki je vse gorje povzročeno.

Ko se torej ureja naš narodni dom, je treba iz vsega našega javnega življenja predvsem odstraniti zločinstvo v javnem življenju. Krivica nad narodom se mora strogo kaznovati, da se postavi za vsa bodoča pokoljenja svetilen zgled. „Gorenjec“ je nekje pisan, da je treba preprečiti, da bi se še kdaj v bodoče oni, ki so to nad narodom delali, povrnili v javno življenje, na katertonkoli odgovorno mesto. Gotovo se bodo ti ljudje sedaj skušali preoljeti in bodo v jagnjetovih oblačilih skušali zopet priti na površje in bodo hoteli izrabiti svobodo za to, da bi v drugi obdaji nadaljevali svoj posel, ko se ureja naša narodna hiša, je treba napisati v vseh naših občinskih, banovinskih in državnih zbornicah, na sedežih vseh javnih kulturnih, gospodarskih in socialnih institucij neizbrisne besede: „V ta prostor nima dostopa, kdor je delal in podpiral krvico in nasilje nad narodom!“

Proslava Simona Jenka

Gorenje slave svojega rojaka

V nedeljo je bilo celo Sorško polje slavostno razpoloženo. Središče tega slavlja pa so bile vasi Podrečje, Mavčice in Praše. Te vasi so bile prav slavnostno okrašene, zlasti seveda ves prostor pred podreško cerkvico, kjer je stala rojstna hiša Simona Jenka in tudi Jenkov spomenik je bil ovenčan. Tudi slavnostni prostor je bil nekaj posebnega in lahko služi za vzgled, kako je urediti na kmetih prostore za velike proslave. Edino, kar so vsi navzoči smatrali za pomankljivost, je bilo pomanjkanje zvočnikov, kajti vsa nepregledna množica, ki ni bila tik slavnostnega odra, ni mogla zasledovati poteka slavnosti, najmanj pa že seveda slavnostnih govorov. Tega dejstva pa pripravljalnemu odboru seveda nihče ni zameril, ker je vsakdo uvidel, da je ta storil mnogo več, kot pa bi bilo pričakovati.

Slavnost se je začela s sv. mašo, ki jo je daroval ob 9. prof. dr. Šolar in je imel tudi primeren nagovor, v katerem je vabil navzoče, naj molijo za dobre voditelje in umetnike, ki da so dar božji. Po sv. maši so zapeli Jenkovo „Z močnimi šumom kora“. Pri spomeniku je bila nato kratka komemoracija, pri kateri je šol. upravitelj g. Ločniškar opisal življenje pokojnikovo in razložil pomen prireditve. Kot zastopnik Primorcev je spregovoril g. Sink, ki je položil na spomenik venec. Nato so zapeli šolski otroci nekaj pesmic in za njimi tudi moški zbor. Poselna deputacija pripravljalnega odbora je odšla v Kranj na grob Simona Jenka in je tam položila venec.

Na popoldansko slavje so se takoj po obdu začele zgrinjati z vseh strani številne mno-

žice. S kolodvora se je na Podrečje razvila celova povorka, katero so vodili na konjih domači fantje v narodnih nošah. Za njimi je sledilo več voz, ki so bil okrašeni z zastavicami.

Popoldanska slavnost se je začela ob 5. Slavnost je otvoril g. Ločniškar. Sledila je zborna deklamacija o Jenkovi rojstvu iz Pregljeve „Šmonce“. Navo je govoril dr. Lončar, ki je opisal Simona Jenka kot Slovence in Slovana. Za njim je govoril Tine Debeljak, ki je povedeval ljubezen Jenkova ne samo do Sorškega polja, ampak do cele domovine in slovenskega naroda. Po slavnostnih govorih se je začel koncert posameznih pevskih zborov. Program je bil zelo obširen in pester. Kot zadnjo točko so uprizorili dramatizirano novo Simon Jenka „Tilka“, katero je priredil akademik Šifrer.

Ko je bil dnevni red te slavonostne akademije končan se je začela prosta zabava, ki jo je otvorila godba „Sloga“ iz Ljubljane.

Množica nad 4000 ljudi se je razveseljevala ob lepih komadih godbe in ob dobrimi postrežbi. Med vso to množico so se kar porazgubili vsi številni odličniki, ki so na slavje prihitali iz Ljubljane, Kranja in Skofje Loke ter tudi seveda od drugod. Slavje je imelo tedaj popolnoma ljudski značaj, kajti za odličnike ni bil določen prav nobeden poseben prostor, ker so od odličnikov na slavje prišli po večini itak ljudje, ki se počutijo med narodom še kar najbolje prav po domače in neprisiljeno. Zato pa je proslava tudi res bila ljudska in je radi tega žela tudi popoln uspeh.

Proti večeru so se začele množice počasi razhajati, kar pa se ni dosti poznalo radi ogromne

udeležbe. Zvečer pa so se množice razveseljevale v svetlobi električnih žarnic, ki so bile nalači za ta namen montirane ter je za to bila tudi prvič preko Save napeljana v Podrečje

elektrika. Tudi to je bilo velikega pomena za Podrečje in je to znak, da bo kmalu lahko elektrificirana tudi ta vas.

Tedenske novice DELAVSTVO

DELAVSKI TABOR NA SV.JOSTU.

V nedeljo 25. avgusta se vrši na Sv. Joštu velik delavski tabor za vso Gorenjsko. Delavci! Delavci! Naj bo ta tabor mogoče izraz delavske zavesti, moči in rasti. Pokažimo, da stoji delovno ljudstvo Gorenjske ramo ob ramenih in da hoče pravičen družabni red. Pravico za vsakega, poštovanost povsod in ljubezen do bližnjega, to je naše geslo. Zato gre naša borba proti liberalno-materijalističnemu družabnemu redu, ki vodi današnjo človeško družbo v popolno propast na škodo in trpljenje širokih delovnih mas. Zato na tabor, da si na mestu kjer je učil naš rajni dr. Krek, utrdimo delavsko zavest za pošteno borbo proti vsakemu in vsemu, kjer izkoristi delovno ljudstvo.

Zbirališče za Kranj in okolico ob 1/2 ur. pred delavskim domom v Kranju. Zato prosimo, da se točno ob tej uri zberete, ker potem skupno z Cerkljanskim godbo na čelu odidemo na sv. Jošt. Gremo skozi Stražišče, da se nam tam priključijo še tovarisi iz Stražišča, Bitinja i. t. d.

JUGOSLOVANSKA STROKOVNA ZVEZA,
SKUPINA KRAJN.

III. OBRTNO RAZSTAVO V KRAJNU OD 29. SEPTEMBRA DO 7. OKTOBRA 1935.

Ker se je misel razstavljanja obnesla, je razstavljalni odbor pokrenil akcijo, da se krog razstavljalcev razširi tako, da bomo v kratek čas lahko v vsakoletnih obrtnih razstavah v Kranju gledalo nekako gospodarsko revijo kranjskega sreza oziroma Gorenjske.

Zato razstavni odbor ponovno vabi vse, ki so dobre volje, da ne zamudijo prilike in se nemudoma javijo k sodelovanju kot razstavljalci.

III. OBRTNA RAZSTAVA V KRAJNU.

Ko je bila gospodarska stiska najhujša, so se obrtniki Kranja in okolice opogumili in tvegali na lasten riziko prirediti v Kranju leta 1935. I. obrtno razstavo.

S prireditvijo razstave so imeli namen poživiti zastajajoči utrip gospodarskega življenja. In to se jim je posrečilo. Javnost se je mogla prepričati, kaj domači obrtniki zmorejo in se je odslej v mnogih primerih obračala naanje s svojimi naročili. Dokaz, da je to bila resnična gospodarska potreba, je bil nepričakovani uspeh II. obrtne razstave 1934. leta, katere se je udeležilo še veliko večje število razstavljalcev in da je to posetilo 100% več obiskovalcev kot prvo. Da je bila misel prirediti krajevne razstave združava, dokazuje končno gmoten uspeh razstavljalcev samih.

Naraščajoče zanimanje javnosti za te prireditve, ki imajo mimogrede omenjeno tudi velik vzgojen pomen in očitni dokazi, da so take

prireditve najboljše propagandno sredstvo za poživljenje gospodarstva, so razstavni odbor opogumili, da na pred dvema letoma začrtanem programu vtraja in priredi letos

Davorin Jenkova proslava

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani je z odlokom z dne 20. avgusta 1935. II. No. 17695/2 odobrila odboru za postavitev spomenika Jenko Davorina v Dvorjah, pošta Cerkle pri Kranju, da sme nabirati prispevke za postavitev spomenika.

To sporočamo javnosti s prošnjo, da vsak po svoji zmožnosti podpre nabiranje akcijo in kakor hitro mogoče nakaže odboru primern znesek, da bi bilo mogoče za sedaj vsaj najvažnejše izdatke pokriti. Nabiralka ga Helena Jenko je imela s to postavitevjo doslej večje izdatke in priporočamo, da se tej patriotski akciji čimprej odzvemo. Za slovensko petje in glasbo zasluzni skladatelj naše slovenske in pa še državne himne to zaslubi. Odkritje spomenika se vrši, kakor smo že poročali, dne 8./9. 1935.

KRANJ

KNJIŽNICA V LJUDSKEM DOMU V KRAJNU ima na razpolago knjige v slovenskem, hrvaškem, srbskem in nemškem jeziku od najstarejših do najnovejših pisateljev. Knjižnica je odprtva vsak četrtek od 7—9 ure zvečer.

Društvo Rejec malih živali v Kranju, obvešča vse člane, rejce in prijatelje malih živali, da se bo vršil v nedeljo dne 25. 8. izlet k znamenu uglednemu ptičarju g. A. Pavlinu v Podbrezje radi ogleda njegove ptičjereje. — Odhod v nedeljo z vlakom iz Kranja ob 15. do postaje Podnart, od tam pa do Podbrezja. Zbirališče na postaji Kranj. Vsi rejci in prijatelji malih živali uljudno vabljeni. Odbor.

V RAJHENBURG IN ZAGREB

Vsako leto na tisoči Slovencev romi v naš slovenski Lurd. Odločili smo se, da gremo tudi v tem letu, v katerem smo obhajali Evharistični kongres. Kdor se želi udeležiti tega romanja in izleta v Zagreb, naj se javi do 28. avgusta v upravi našega lista. Vožnja sem in tja bo 60 Din.

PREDOSLJE

V teh dneh se je naša fara poslavljala od do sedanjega g. kaplana Antona Pogačnika. Dvajset let so pri nas delovali in bili pomočnik g. župnika. Toda ni bila samo dolga vrsta let, tudi britka so bila ta leta, saj so morali celo v jeko kot kakšen hudodelec, še klobuka jim tedaj ob aretaciji niso pustili vzeti, toda ljudje so ob tisti teški utri pokazali, kaj jim je dušni pasir, od vseh strani so vreli ljudje in pozdravljali, preganjanega duhovnika, ki je trpel za svoja načela in svojo možnost in se tako družil s svojim trpečim ljudstvom vred.

Lavtičar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem ob času turških vpadov.

(Nadaljevanje.)

„Ne bodo stali več dolgo na vašem polju“ — je rekel beguncem. „Kaj hočejo početi Turki v takem kraju, kjer nimajo kaj dobiti. Sovražnik nas bo kmalu zapustil in šel ropat naprej, mi pa se bomo vrnili v svoje domove. Le še malo časa in konec bo trpljenja. Usmiljenja vredni pa Gorenje, ki pridejo za vami na vrsto.“

Novo življenje je zaplamelo med ljudmi. Razjasnili so se jim obrazi in na mesto žalosti je nastopila radost, ko so slišali, da ne bodo dolgo v pregnanstvu. Kako je rekel vikar: „Le še malo časa in konec bo trpljenja.“ O veselo oznanilo! Precej daleč so spremjevali gospoda proti Kriški planini. Klicali so za njim: „Da se kmalu vidimo v domači cerkvi, kjer bomo naydušeno zapeli: Tebe Boga hvalimo!“

Pot s Kokovnice na Kriško planino je peljala po skalovitem svetu, deloma tudi skozi gozde. Vmes so bile na več krajih mehke planinske zelenice. Vikar ni misil, da je tako daleč. Stopal je hitreje, da bi bil do večera zopet na Gutenberg. Semintja je tudi zgubil pravo smer, ker še ni nikoli hodil po teh višinah. Končno je srečno dospel do tabora svojih župljanov. Začudili so se njegovemu obisku, hkratu pa spoznali resničnost pregovora, da nas pravi prijatelj ne zapusti tudi v nesreči. V roku sta si segla z županom Graš-

čem, možem tako dobrovoljnim, danes pa tako žalostnim.

„Bog vas sprejmi, naš ljubi župan! Usoda vas je prestavila s polja na to višino. Toda viša je gora, bližja so nam nebesa.“

„Lepa hvala za prijateljski obisk — je odgovoril župan z mehkim glasom. „Kljub temu, da me je zadel hud udarec, sem vendar vesel, da ste prišli do nas. Sedite na trdo klop in se odpočijte.“

Tačas je prišla županova žena Katarina ter postavila na mizo, zbito iz neobdelanih desk, nekoliko okreplila. Katarino je spremjevala vdova Dolžanka in njena družina. Polagoma se je nabralo več drugih župljanov, med njimi mnogo otrok, ki so posebno radi imeli gospoda vikarja.

„Nimamo vam z drugim postreči kakor s to malenkostjo“ — je pripomnila Katarina.

„Kruh je naša vsakdanja hrana, ki jo nam daje nebeski Oče, in voda naša najboljša pijača“ — je hvaležno odvrnil vikar ter vzel košček kruha.

„Ali ste prinesli kaj novic?“ — ga je vprašal župan. „Te, ki smo jih do zdaj izvedeli, so zelo žalostne.“

Duhovnik je bil mnenja, da Grašč in Dolžanka še nič ne vesta o Lenci in Rotiji, ki so ji uropali Turki. Zato ni upal o tem govoriti.

„Novic?“ je ponovil. „Da novic je dovolj, le ne veselih. Vendar pa boste radi slišali, da nas misijo Turki kmalu zapustiti. Balant iz Sničnega pripoveduje, da odidejo že jutri.“

„In kaj bo z Lenco, ki so jo ugrabili in z Rotijo?“ — je vprašala Katarina s tresočim glasom.

Zdaj je šele duhovnik spoznal, da že vedo o groznom dogodku. Dobro mu je dejalo, da mu ni treba o njem poročati, ke bi bil to silno težko storil.

„Iz srca vas milujem in prosim Boga, da bi vam poslal tolažbo“ — je rekel z odkritim sočutjem. „Povem pa lahko o Balantu, da teka noč in dan okrog zaradi njune rešitve. Včeraj je bil na Gutenbergu ter govoril dolgo časa z graščakom Jurijem in z vitezom Gašperjem. Nikoli nisem mislil, da je tako pogumen in vztrajen človek.“

Vikarjevo pripovedovanje je vnelo iskričo upanja v srcu obeh, tako hudo užaljenih družin. Morebiti je pa vendar rešitev mogoča?

Dušni pastir je vstal in se zahvalil za prijazni sprejem. Prav tako so se mu zahvaljevali župljani za obisk. Z željo na skoraj

Ob slovesu farani niso mogli izliti v eno samo uro vso ljubezen do g. kaplana, temveč več kot cei teden so se poslavljali po svojih organizacijah. V zahvalo za ves trud, so farani darovali g. kaplanu oljnatostiko „Marija po Oznanjenju“. Višek poslavljanja pa je bilo gotovo na Veliki Šmaren, ko so člani vseh štirih Marijnih družb pristopili k mizi Gospodovi, da so se enkrat prejeli sv. obhajilo iz njih rok, darjujoč to sv. obhajilo Bogu in zahvalo kar je dobrega storil v fari po delovanju g. kaplana, obenem prošeč, naj Bog obilo poplača ves trud g. kaplana in naj rosi obilen blagoslov na vsa pot, po katerih jih je določil, da bodo še hodili in vršili svojo vzvišeno službo.

SMARTIN PRI KRAJNU

Prosvetno društvo v Šmartnem pri Kranju ima svoj redni občni zbor v nedeljo popoldne dne 25. avgusta ob 5. uri popoldne v Šmartinskem domu. Vse člane društva ter prijatelje in pobornike prosvete vabimo, da se zborna udeležje. Pojdimo z veseljem in pozrtvovalnostjo na delo za duhovne dobrine posene misli.

ODBOR.

ŠKOFJA LOKA

Ljudska kuhinja se je lansko jesen ustavnila. Ima nad 70 članov, izmed teh jih hodi 55 dnevno na hrano. V mestu pa je 22 gostilni, katerih posestniki so trije gostilničarji, vseh drugih so žene. Vsi ti so člani Združenja gostilniških podjetij v Škofji Loki. Temu združenju pa ni všeč poslovanje zadruge „Ljudska kuhinja“, zato je potom višjih oblasti zahtevalo, da se mora zadruga včlaniti v Združenju, kar so pri oblasti tudi dosegli, da je zadruga zaprosila za vstop in obenem predlagala kot poslovodkinjo Strupi Silvino, šolsko sestro, ki je že sedaj vzorno kuhinjo vodi. Ko je zadruga vložila na Zbornico za TOI v Ljubljani prošnjo za obrt, je pa Združenje gostilniških podjetij v Škofji Loki priložilo dopis v katerem je odsvetovalo dovolitev obrti češ da ni zato krajevne potrebe in da nima poslovodkinja strokovne izobrazbe in da ni na razpolago predpisanega zdravniškega spričevala. V zadevi imamo na razpolago prepis dopisa. — Mi zaenkrat k temu čudovitemu dopisu pripominjam le nekaj.

Da je krajevna potreba, se razvidi ker ima redno 55 članov na hrani. Vse izjave glede usposobljenosti predlagane Silvine Strupi za poslovodkinjo te kuhinje so zlonemarne in od ljudi, ki sami po svoji izobrazbi takih ocenitev niso zmožni. Kako naj kleparski mojster in njega pomočnik podajata mnenje in nasvete glede gostilniške obrti? Ta mnenja je zmožen odbor podati samo po nasvetih članov gostilničarjev. Kar se pa tiče zdravniške preiskave pa bi bilo priporočati nadrejeni oblasti, da preišče vse tukajšnje ne le osebe, še bolj prav bi bilo vse gostilniške lokale, ki so razen par izjem, vse, kot jih hudomušne nazivajo „ravhkmare“. Predlog, da naj se ukine poslovjanje kuhinje, je gotovo neumesten, ker oblast sama podpira oziroma je podpirala delavske ljudske kuhinje, ki ma gotovo več smisla za delavnino ljudstvo, kot pa naše gostilničarsko združenje. Poleg tega pa je voditeljica pač kvalificirana, čeprav morda se ni vežbala v „ravhkmrah“.

Gasilska četa je imela preteklo nedeljo vajo, ki je pa bila izvršena v nezadovoljnost članov. Zakaj? Menda ni več veselja do dela, ker je po nasvetih domače JNS gasilska župa v Kranju načelo do skrajnosti skrahirala. Zagrlji so namreč 25 članov, ki so delovali nad 20 let vneto in zvesto pri prostovoljnem gasilnem društvu, ki so zgradili dom, nabavili orodje in vživali v svojem okolišu največji ugled. Tako se pa sedaj to dejanje maščuje nad četo; vsi ki so preje najhujje rovarili v društvu, so se poskrili, ostalo pa je nekaj članov ki sedaj nosijo težo razdrift.

Počarji so zelo užaloščeni, ker niso mogli na hitro naših ljudi uničiti. Sedaj pa se prav pohujeno drže in želijo v naše vrste, pa govorijo in se upravičujejo s svojimi „dobrotami“, ki so jih našim izkazovali v času vladanja JNS potom zaporov, kazni, preganjanja in denunciranja. Sedaj pa so nas začeli po drugi strani denuncirati, češ, kako bo sedaj preganjano „dobro“ uradništvo, kako jih bodo premetavali in podobno. Mi pa le to vemo, da so že dovolj premetani, saj niti ne vedo komu naj javijo svoj izstop iz JNS. To kar ti „dobri“ ljudje sedaj doživljajo, je zanje hudo, vsaj se morajo še celo slovenščine zopet naučiti, so jo preje že kar v jugoslovenščino zjadrali, vsaj so celo to potrdili, da Slovencev sploh več ni.

Pogorela je pretekli teden Matijeva bajta pri sv. Duhu. Tudi naši gasilci so hiteli na pomoko, toda vsled dolgega pripravljanja doma so prišli prepozno. Je bilo pač zelo suho, tudi vode ni, zato je pogorelo vse.

Poroka. V sredo je bil poročen tukajšnji avtopodjetnik g. Eržen Jože, z ugledno Mici Zatkotnik, nečakinjo rajnega župnika Karlina iz Sorice. Svojim prijateljem sta napravila lep poslovilni večer. Nevesti so naši pevci napravili podoknico. Za ženitovansko popotovanje pa gresta z Ločani dne 14. in 15. sept. v Goričo, na sv. Goro in Trst. Uglednemu paru tudi mi iskreno čestitamo.

Jenkove proslave se je tudi Šk. Loka častno udeležila. Prosvetno društvo je poslalo večjo

deputacijo pod vodstvom gg. Ogrina, Debeljaka in Planine.

CERKLJE

Davorin Jenkova proslava

Po lepem prazniku na Sorškem polju, kjer je slavil narod svojega pesnika, se pripravljamo tudi v našem kotu, da ob stoletnici vsaj skromno počastimo spomin rojaka skladatelja Davorina Jenka, ki nam je na besedilo sorškega pevca ustvaril narodno himno. Čas hiti, Mali Šmaren ni več daleč, zato hite tudi delavci z zadnjimi olepševalnimi deli okrog spomenika pri Podjedovem. Lepo in prav je, da so Dvorjanje prav zdaj olepšali cerkvico sv. Miklavža, da bo prenovljena bolj prijazno pozdravljal goste ob Jenkovi proslavi. Predno je spravijen s Bogom zatusil oči, se je Davorin v poslednji volji spomnil poleg farne in grajske cerkve tudi svojega soseda izza mladih dni sv. Miklavža. Pokazal je s tem, da je pravi Cerkljan, rasel s svojo zemljo in trdnove zvezan s svojim Bogom.

Oklep. Pod tem naslovom smo priobčili v št. 55 našega lista med drugimi tudi veste, da je bil ranjki Tramučnek iz Velesovega tak, da je kar po 9 tožb naenkrat vložil. Njegova družina nas je obvestila, da to ni res, kar s priobčitvijo to vesti popravljamo, da se pokojnemu ne goodi krivica.

Slovesna obnovitev prosvetnega društva! Kakor smo že poročali, se bo vršil občni zbor tukajšnjega prosvetnega društva v nedeljo 25. avgusta ob 5. uri popoldne v dvorani ljudskega doma. Spored: Zbirališče ljudstva je pri Andrej Murnikovi kapelici na severnem koncu vasi. Ob tri četrtna na dve se začne pomikati sprevod v cerkev k litanijam. Po litanijah se sprevod nadaljuje v ljudski dom, na kar se prične občni zbor. Na občnem zboru bodo govorili gospodje domače fare in g. žup. F. Vavpotič iz Šenčurja. Za prireditev je veliko zanimanja, posebno pa se pripravljajo fantje in dekleta v narodnih nošah, za kar je časti vredno, da se zopet prebudimo. Zatoraj pa fantje in dekleta le korajžo in na dan z narodno nošo, čim lepše proslavimo naš zmagoslavni dan. Pri slovesnosti bo tudi sodelovala naša godba, katera je tudi premagala britke posledice prejšnjega režima. Zato pa še enkrat kličemo vse mlado in staro, v nedeljo popoldne v sprevid ob na občini zbor. **Bog živi!**

Velika skrb. Išče se Cerkljanski dopisnik „Gorenjca“. Iščejo in matrajo se na vse pretege. Misliši so že, da ga imajo . . . na, se je pa ta eucek zmuznil. Pozivajo tudi druge, naj ga pomagajo iskat. Kédo ga najde, dobi za nagrado staro merkuco.

Opozorilo taturom. Tatovi so se spravili nad krompir. Kradejo ga kot srake in ga nosijo domov kar skoraj očitno. Bog ve, ali ga za dom kradejo ali za kupčijo . . . Dragi moji tatovi! Nehajte krasti, če ne vas bodo žandarji!

Dirkači. Pojavljajo se različni dirkači, o katerih časopisi mnogo pišejo, ker res saj dosegajo, pa ne da bi samo plašili konje in dvigali prah, poleg tega pa še bumf v konfin!

RETEČE ŠKOFJA LOKA

Študentje s Sorškega polja bodo gostovali z igro „Vzroki“ v Retečah dne 25. avgusta ob 5. uri popoldne. Isteča dne igrajo tudi isto igro v Škofji Loki v prosvetnem društvu ob 8. uri zvečer. „Vzrok“ je tragedija, ki doslej pri nas še ni bila poznana in zato tudi ne igrana. Vabimo igralce in režiserje, da si jo ogledajo, ker jo bodo gotovo igrali povsod, kjer jo bodo zmagli. Tako močna in pretresljiva igra se pri nas pojavi le na redke čase.

KRIZE

Nov moderni mlin je pred 14. dnevi otvoril g. Friderik Smuk, tovarnar in posestnik v Retnjah. Mlin je po smotrenem načrtu urejen v enem delu obratnega tovarne za lesene žeblike (eveke). Tovarno in mlin g. Smuka kot lastnini podjetnega domačina in naročnika „Gorenjca“ toplo priporočamo.

Preizkušnja motorne brizgalne. V nedeljo dopoldne so domači gasilci preizkušali na vasi novo motorno brizgalno, katera stane Din 17.000—, in je na eno cev, torej za Križe ne ravno odgovarjajoča. Gasilci bi pred leti naredili veliko bolj pametno, ako nebi takrat postavili takega doma, stanovanjske hiše, ampak bi si rajši oskrbeli pošteno motorno brizgalno na več cevi. To bi jim bilo veliko bolj v čast, kar pa so postavljali tak dom, ki jim nima pravzaprav kaj koristiti, pač na svoj način „dobri gospodarji“.

Nesreča. Minulo nedeljo zvečer okrog 10. ure zvečer se je v Retnjah blizu hiše g. Štrantsky iz Tržiča zgodila težka nesreča. Iz Dupelj se

Kdor zida

hišo, sebi ali drugim, mu zasteklim stavbo poceni in solidno ali dam samo šipe točno po merah prirezane. Mizarji pri šipah popust. Na zalogi imam vedno stekleno opeko vseh vrst.

Prepričajte se, prihranili boste.

Hlebš - Kranj

je vračal domov na kolesu g. Jože Godnov, mesar iz Tržiča, ter je pri svoji vožnji z ene strani ceste na drugo zadel v taksi avtopod. g. Goričana z Tržiča, katerega je šofer vozil proti Kranju. Posledice so bile strašne: Godnov je oblezal s hudimi telesnimi poškodbami, razbito glavo in zlomljena nogama. Prepeljan je bil v Tržič k zdravniku, in od tu pa takoj v Ljubljano v bolničko, kjer je pa umrl ob 2. uru zjutraj v pondeljek.

PODBREZJE

.Katoliška prosveta je za Gorenjskega kmeta!“ Tudi pri nas je prosvetno delo zopet oživeljalo, ko smo dobili z odlokom g. dr. Korošča prosvetno društvo nazaj.

Da res dostojo proslavimo ta dogodek, — pripravljamo uprizoritev „Izgubljenega sinu“ na prostem na našem idiličnem Taboru. Za prireditve vladajo že sedaj izredno zanimanje daleč na okoli, ker bo to tudi prva prireditve, ki bo v našem kraju izvedena na prostem.

Skoda, da je kruta osuda pretrgala nit življenja našemu rojaku — kaplanu v Zagorju preč. g. Stularju. Sedaj bi bil učakal trenatek, da se prosvetno delo v Podbrezju prenese z odra v naravo samo, med vitke smreke, ki stražijo cerkvico na Taboru. Igra bo naštudirana do 1. septembra t. l. Potem pa nam dobro Bog daj samo lepega vremena, da bodo vsi obiskovalci odnesli od nas najboljši vtis. „Katoliška prosveta — je pač za Gorenjskega kmeta“ tako je bilo v Komendi in to naj velja tudi pri nas.

LOM NAD TRŽIČEM

Povodni kosi. Pred par tedni so se pojavili ob naših vadbah neke vrste povodni kosi. Znajo ne namreč, da je v Lomščici vse polno postrvi, ki so pa zadnje čase nekam izginile. Pravijo, da so jih polovili povodni kosi. Dobro so nam znane lastnosti teh povodnih kosov, ne vemo pa si razložiti tale slučaj: V šoli smo se namreč učili, da samec in samica sama prideč čez vodo, tudi če je globoka; tu pa je prišel menda sam Krištof Kolumb, ki je samca in samico prenesel čez vodo. — Čudno pa je, da semejo ti povodni kosi loviti ribe brez vsakega dovoljenja. No, pa kaj nas to brigata. Upamo, da bodo to zadevo že g. občinski tajnik uredili in prijavili na merodajna mesta; saj oni paragrafe dobro poznajo.

SRED. BITNJE

Podružnica sv. Uršule prenovljena. Sredi ravnega Sorškega polja stoji daleč na okrog vidna šmarska podružnica sv. Uršule. V nedeljo, 25. t. m. imajo tam slovesnost semnja ali žeganja, kakor vsako leto. In tudi po hišah ja ta dan bob kot vsako leto, a v cerkvi bo nekaj posebnega: dvojna božja služba in sicer ob 6. uri in 9. Zakaj? Vrli vaščani Sr. Bitnja so za to slovensko priliko lepo prenovili svojo cerkev, ki ni nič manjša kot je marsikje župna cerkev in da stoji sedaj sredi njiv cvetoče in prijetno dišeče ajde kot mlada nevesta. Na pobodu mladih in podjetnih ključavničarjev g. Janeza Porenta (Goloba) in Franca Žihlerja (Boštka) so vaščani pod vodstvom gradbenega odbora tekem pomladni in poletni s prostovoljnimi prispevki cerkev in zvonik prekrili, znotraj prebelili, zunaj ometali in prebelili, na strehi pa mnogo lesa z novim nadomestili, kar je bila že potrebna ker od leta 1901. pri cerkvi ni bilo večjih popravil. Delo so izvršili v polno zadovoljstvo g. svetnika in župnika Šarca in vaščanov domačin in sicer zidarska delavnica g. stavbenik Valentin Rahone iz Zg. Bitnja, tesarska dela g. tesarski mojster Anton Porenta iz Stare Loke, kleparska dela pa g. Rok Lebar iz Stražišča. Stroški so narasli na približno 35.000 Din. Dve tretjini denarja je že zbranega, ostalo tretjino bo treba še zbrati. Za kritje stroškov bo v cerkvi to nedeljo tudi davorovanje. — Pridite vse, ki častite sv. Uršulo in oglejte si našo že čez 300 let staro, pa tako lično in s toliko ljubezni prenovljeno cerkev, dopoldne, ali vsaj popoldan ob 5. ko bodo pete litanijske.

PROSVEȚTA

Sreča v družinskih krogih

Za srečo vse ljudje prožijo roke. Ali pogreška večine je, ker jo iščejo izvan sebe, v dobrotah tega sveta. Današnji vek, kateri nosi s seboj vso težo borbe za obstanek, potisnil je mnoge iz ozkega okvira domačega ognjišča v široki svet. S svojim mukotrpnim delom, z znojem svojega lica, bičem trpin, vzdržava sebe in svoj dom. Nikdar skoro ne ostaja v tujini več, kar mu nalaga nujnost. Osiguravši svoj dom in svojo družino, z zemsko dobrino, vrača se domov k svoji obitelji, vrača se tja, kamor ga žene srce. V krogu svoje družine pod svojim krovom on potem uživa plod svojih rok in pod svojim krovom mirno in spokojno poslednjih zatisne oči.

Družina — sladko ime, polna so ga usta. Zarez! Ni lepše, dovršnejše in važnejše ustanove na tem svetu od obitelji. Družina je ona nerazdržljiva vez, oni topli krožek, radi katerega zapusti sin mater in očeta, brate in sestre ter se priljubi svoji ženi. Družina je istočasno edinica in celina, je pa tudi edino zatočišče, kjer more trudni skloniti svoje onesmoglo telo, ali pa edina sreča in nagrada njenemu trudu.

Kako pa v naših družinah? — Treba je predvsem omeniti mlačnost z verske strani, ka-

teria izpodkopava temelj karakterju poedinca in cele vasi. Življenje brez vere zadaje poslednji smrtonosni udarec krepostni družini. Družina brez vere zadaje poslednji smrtonosni udarec krepostni družini. Družina brez vere več ne živi, ona še životari. Clani družine brez religiozne podlage nimajo nikakih obzirov, nit zaprek, da morejo upropasti svojega bližnjega v njegovih podvigih in njenih menih. Laž, prevara, nepoštenje so dobre stvari, samo da se ga more ugonobiti. Celenemu življenju kraljuje trdoglavost, egoizem, a vas se pretvarja v sovražni tabor, kjer je človek napram človeku kot najkrvoločnejši volk. Tu se več ne obzira oče na sina, niti sin na očeta; preneha „sentimentalnost“, a vlada načelo močnejšega: Kdor je huje, ta zmaguje

naj omogoči našemu kmetu boljše vnovčevanje kmetijskih pridelkov. V tej zvezi bi mi stavili predlog, da se naj carinske tarife kakor tudi prevozne tarife temu cilju čimpreje tako prilagodijo, da bo moglo iti naše blago na inozemski trg in se dalo vsaj vnovčiti. To je važno v zvezi z vsakokratnimi trgovskimi pogodbami, ko bo treba pristopiti preje ali sleje v prid kmetu k reviziji teh pogodb. V tej zvezi pa bi bilo prav, da bi se naša trgovska zastopstva v inozemstvu spoponila s strokovnjaki, ki bi naj proučili trge inozemstva, njih potrebe in seveda cene. Nikakor nam ne zadošča naše navodno diplomatsko in z njim zvezano pisarniško in reprezentativno osoblje, pač pa so tam nujno potrebni strokovnjaki, ki se razumejo nekaj tudi na važnost kmetijstva za našo trgovsko bilanco. Saj nam časopisje kar po vrsti kaže, da čeprav smo izrazito agrarna država, prav malo razmeroma izvažamo, ker manjkajo potrebni predpogoji za izvoz, za kar je pač potrebnih mnogo študij in za kar nikakor ne zadoščajo samo navadne poslovne zvezne naših trgovskih krogov, ki so navadno kaj enostransko usmerjene. Zato je v interesu našega kmetijstva potrebno, da se takša služba sistematično uredi in na podlagi preciznih poročil nato vse to čeprav dragocene delo tudi v praksi izvede. V tej zvezi so seveda tudi nujno potrebne kmetijske zbornice, katere bi za svoje področje v stikih z delegacijami v inozemstvu znale usmerjati s pomočjo oblasti celokupno kmetijsko producijo in tudi trgovino. S tem bi se razmere normalizirale in v zvezi z vnovčevanjem pridelkov bi se dalo dobiti tudi primeren klijuč, po katerem bi tudi kmet sam saniral ne samo svoje lastno gospodarstvo, ampak imel kmalu zopet na razpolago potreben kapital za lastne investicije in izboljšave, kar bi poživilo zaposlitev brezposelnih in tudi prihranki bi nastali, ki bi se mogli preko hranilnic plasirati v bolj zadolžena gospodarstva, ki se dajo rešiti, če dobe za svoje izboljšave tudi primeren kredit. S tem bi se poživilo celokupno kmetijsko gospodarstvo in preko njega tudi ostalo gospodarstvo.

Za nas pa je vendar glavno, da so se razmere ustalile in se ni batilo poslabšanja, ampak mnogo preje izboljšanja na denarnem trgu.

Ze to dejstvo samo bo prav gotovo zelo ugodno vplivalo na poživitev denarnega trga, zlasti še, če vemo, da se s polno paro dela na mobilizaciji milijonov, ki leže izven obtoka v številnih zavodih in tudi najvišjih državnih ustanovah. Glavno pri vsem tem je to, da vlagatelji opazijo, da je denar varen in da so vsaj nove vloge tudi likvidne. Tako bo iz nogavic začel potovati v javne blagajne denar, ki bi ga sicer drugi radi dobili za obnovo svojega gospodarstva in zanj plačevali tudi primerne obresti in bi s cirkulacijo denarja se vse takorekoč čez noč poživilo.

Vojške zadeve

V strojno šolo mornarice Kumbor, pošta Dječovič se bodo do 1. oktobra t. l. sprejelo 50 mladičev, ki se bodo vzgojili za strojno ali električno stroko. Vsi oni, ki imajo veselje do te stroke, morajo najdalje do 31. avgusta t. l. predložiti svoje lastnorično napisane prošnje, v kateri se morajo izjaviti, da pristanejo na vse pogoje in posledice, predpisane po uredbi za strojne šole mornarice. Prošnji morajo biti priloženi, vsi potrebni dokumenti. Pogoji za sprejem so: naše državljanstvo, starost od 15 in pol do 18 in pol let, z dobrim uspehom dovršena osnova šola in da se je kandidat učil najmanje 2 leti kakšnega železnega obrta (kovač, ključavnica, klepar in dr.), ali da je izvršil vsaj 3. razreda gimnazije z najmanj dobrim uspehom. Biti mora tudi dobrega ponapanja ter prošnji priložiti dovoljenje od staršev ali njihovih varuhov. Vsi prosilci bodo pregledani od voj. komisije na dan prihoda v šolo.

S p o r t

Strelske tekme. Streljska družina v Kranju nam sporoča, da se bodo vrstile v nedeljo 1. septembra (v slučaju slabega vremena dne 9. septembra t. l.) na strelšču v Struževem velike strelske tekme in sicer od 8. do 12. ure dopoldne in od pol 1. do pol 6. ure popoldne. Streljalo se bodo z vojaškimi, lovskimi in malokibernskimi puškami na več razdalj (200, 150, 75 in 42 m) in to na navadno vojaško,

zmagovalno in družinsko tarčo, na letče gobe in stoječega srnjaka, 20 in 5 krožno tarčo. Daril bo nad 40 v vrednosti okoli 1800.—Din. Natančnejši program in način streljanja bo vsakemu na vpogled na družinskom strelšču v Struževem na dan streljanja in v oddorih strelske družine. Na vsako tarčo so dolžene po dve lični diplomi, a za najboljšega strelca, ki bo na zmagovalni (mojstrski) tarči v vseh treh položajih (leže, kleče in stoje, brez naslona) dosegel največ točk, bo proglašen za prvaka gorenjskih strelcev za leto 1953. Ker se bode tekmovalo tudi za družinski pokal, prosi družina vse br. strelske družine, da čimpreje prijavijo svojo udeležbo radi razvrstitev ekip na strelšču. Strelske ekipe bodo tekmovalo v dopoldanskem času, ker je po poldan rezerviran za posameznike. Razdelitev nagrad bo takojo po končani tekmi na strelšču. Pravico do tekmovanja imajo vsi člani in članice strelske družine, in Slovenskega društva ter po njih vpeljani gostje. Ev. podrobne informacije se lahko dobijo pri br. tajniku družine.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0,50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. F. Ažmana.

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg stare pošte, Kranj.

Trgovski lokal ali lokal za pisarno se odda v Prešernovi ulici. Točen naslov v upravi lista.

Priporočam svojo zalogu vseh vrst dežnikov. Sprejemajo se popravila in preobleke. Izvršujem jih točno in solidno Jenko Alojzij dežnikar Kranj, (poleg trgov. g. Jazbeca)

Slike za legitimacije 4 komada za 25.—Din najlepše in najhitreje zvrši Franc Jug, fotograf, Kranj, nasproti trgovine g. Savnik.

Iščem stanovanje (sobo in kuhinjo) v mestu. Naslov v upravi lista.

Prodam 3 navadne male rabljene postelje z mrežo. Primskovo 120 pri Kranju.

Kredanca lepa, velika primerena za gostilno ali kmečko sobo kakor tudi več žaluzij se zelo ugodno proda. Naslov v upravi lista.

Odda se stanovanje, soba, kuhinja, shramba, voda in elektrika. Stružev 29.

Učenca ali učenku se sprejme v trgovino mesanega blaga z oskrbo. Naslov v upravi.

Lokal na prometnem kraju v mestu oddam s 1. oktobrom. Naslov v upravi.

Več dijakov (dijakinj) sprejemam na hrano. Naslov v upravi lista.

Dijaka(injo) sprejemam na stanovanje z vso oskrbo. Naslov v upravi lista.

Prodam 16 metrov vrtne (lesene) ograje. Naslov v upravi lista.

Proda se gospodarsko poslopje v Kranju, Poštna ulica. Natančni pogoji se dobe pri "Hranilnici in posojilnici v Kranju, Ljudski dom, do 29. avgusta 1953.

VINA

Iz Centralne vinarne v Ljubljani, Franopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vaše pivce najbolj!

Ako zidaš hišo, naroči zidake in strešnike pri domači

opekarni Zabret-Bobovk

Zarezni in bobrovec z večletno garancijo in po konkurenčnih cenah.

Prostovoljna gasilska četa Stražišče

v a b i n a

veliko vrtno veselico

vse prijatelje gasilcev. Veselica se vrši 25. avgusta ob 3. uri pop. na PANTAH.

Bogat srečolov! — Godba, ples, najboljša kapljica, topla in mrzla jedila, šaljiva pošta.

PRVOVRSTNA POSTREŽBA! VSTOPNINE NI!

Ker je čisti dobiček namenjen za gasilno orodje, upamo, da bo vsak po svoji moči pripomogel k dobremu uspehu prireditve.

V slučaju slabega vremena se veselica vrši dne 1. sept. z istim sporedom.

MLEKO,

sladko in kislo smetano, čajno in sirotkino maslo, skuto za štruklje, trapist sir, i. t. d.

dobite vedno sveže v novi poslovalnici mlekarske zadruge Predosle - v hiši g. Alešovca

KRANJ.

Za šport
„kolesarje“
„turiste“
„smuk“
„sem in tja“
„dečke“
„dame“
„gospode“
TRPEŽNO,

cene brez konkurence pri

Albin-u Jazbec-u v Kranju

Največja trgovina z izgotovljenimi oblekami na Gorenjskem.

Istotam blago za obleke, srajce, klobuke in nešteto drugih predmetov.

Hranilnica in posojilnica v Kranju

(Ljudski dom) r. z. z. n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštnje hranilnice in so vlagateljem tozadne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodnejše.

Največje veselje je na spomlad

nosiči čevlje, kupljene v trgovini

Franc Strniša - Kranj

Vsi izdelki: opanke, sandale, kapucin čevlji so DOMAČE ROČNO DELO. — Prepričajte se o dobri kvaliteti tudi Vi!